

Maria, de moeder van Jezus

*'Tezamen nu
en dood alleen
kind van mijn schoot,
draagmoeder ben ik,
draagmoeder van de dood.'*

Verwelkoming, verontschuldigen en situering van het thema

Welkom iedereen op deze viering. Er zijn enkele mensen verontschuldigd (*namen*). Misschien zijn er nog op de verkiezingstoer en schuiven ze straks wel nog mee aan.

We ontsteken de Paaskaars en brengen zo aanwezig al onze dierbaren die niet aanwezig konden zijn.

Een viering rond Maria. Liefde gaf en geeft haar duizend namen. Persoonlijk had ik heel gemengde gevoelens om aan deze viering te beginnen. Jullie kennen misschien ook wel dat gevoel. Maar goed. We zijn beginnen zoeken en lezen en luisteren.

Ik wil u uitnodigen om vooreerst te luisteren naar een lied van Stef Bos: 'Lied van de Moeder (Piëta)'. Het lied sprak me heel erg aan. Het zou een heel zwaarmoedig lied kunnen zijn. Er is immers geen grotere pijn voor een moeder dan een dood kind dat in je armen ligt. Jaap Zijlstra verwoordt het in de verzen onder de foto van de Piëta. Het is op dat moment dat we de moeder in het lied aantreffen, gebroken en uitgedoofd. Ze is radeloos. Ze is haar 'thuis' kwijt, weet niet waar ze nog kan slapen. Maar niet alleen het lijden en de dood van haar kind doen de moeder pijn. Ze hebben hem tijdens zijn leven geen moment serieus genomen, zijn bestaan miskend. Ze noemden hem een bedelaar, een dromer en een tovenaars. En nu blijft ze alleen achter met haar herinneringen. Eigenlijk wil ze haar kind terug zien toen het klein was en speelde, toen het nog geen naam had, toen het nog een jongetje was zonder missie, zonder noodlot, zonder volgelingen en vijanden.

We luisteren naar 'Lied van de moeder' uit de cd van Stef Bos 'In een ander licht'.

Lied van de Moeder

Waar kan ik slapen vannacht	Waar kan ik slapen vannacht
Denken aan niets	Wie houdt mij vast
Waar ik woon zie ik alles	Als ik weer val in het verleden
Wat ik niet wil zien	In een bodemloze leegte
In elke kamer in dit huis	En er gaat geen dag voorbij
In alles wat hier is	Dezelfde film draait in mijn hoofd
Zie ik jou voor mij	Jij ligt weerloos in mijn armen
Met mijn ogen dicht	Jouw ogen zijn gebroken
	En uitgedoofd
Zie jou weer spelen in het zand	En ik verlang naar de dagen
Alleen met je verbeelding	Toen je niets en niemand was
Bouwde jij kastelen	Te klein om heel de wereld
Leefde in je eigen wereld	Te veroveren
Maar in elke straat in deze stad	Ik zou mijn leven geven
Waar ik ook ben	Om nog een keer voor een dag
In alle mensen die jij kende	Het licht te zien in jouw ogen
Hoor ik nu jouw stem	
En ik verlang naar de dagen	Ze noemen jou een koning
Dat je niets en niemand was	Ze noemen jou een bedelaar
Te klein om heel de wereld	Ze noemen jou een held
Te veroveren	Ze noemen jou een lasteraar
Ik zou mijn leven geven	Ze noemen jou een dromer
Om nog een keer voor een dag	En ze noemen jou een tovenaars
Het licht te zien in jouw ogen	Ze noemen jou van alles

Maar ik verlang naar...

Maria is door de eeuwen heen een inspiratiebron geweest voor schilders, componisten, architecten “denk aan de Notre Dame” in Parijs. Aanbeden en verguisd, verheven en verworpen...Het is goed dat we zelf even nadenken en vertellen: *Wie Maria voor jou was/is? Wat je aanspreekt in haar figuur? Doe je iets speciaals in de meimaand?*

Deze gedachten noteren we op een flap.

Processies, kapellen, paternoster bidden, bedevaarten, bloemen bij beeld in huis, Marialiederen zingen, Koningin van de zee, eens moeder, altijd moeder, vrouwelijk gezicht van de kerk, stille kracht, moeder van Jezus, toevlucht voor het “volkse”, zeemzoet, het zachte, tedere, vertrouw vol, Magnificat....

Misschien kan veel hiervan ons nog inspireren, misschien ook irriteren. Van Maria is meer gemaakt dan de bijbel doet.

Want Maria is een mens zoals wij en haar komt geen goddelijke eer toe.

Laten we samen op zoek gaan naar wat Maria voor ons vandaag toch kan betekenen.

Wie was die vrouw wier menselijkheid zo doorzichtig is dat Gods werken in haar zichtbaar werden?

Openingsgebed

Onnoembare

Maria droeg in haar schoot nieuw leven voor velen.

Laat onze gemeenschap haar gedrevenheid en moederlijke zorg verder zetten.

Maak ons gevoelig voor wat “kleine mensen” groot maakt.

Laat “ik zal er zijn voor u” de rode draad zijn in ons denken, doen en spreken zoals Maria voorleefde.

Amen.

Lied

Mijn hart zingt voor de Heer strofen 1 en 2

Lezing Bijbel Lc. 1, 26 - 40

Duiding

Welk beeld wordt ons van Maria vanuit de Bijbel aangereikt?

Er is weinig bekend over haar persoonlijke geschiedenis. Ze was een rechtstreekse afstammeling van Koning David. Door haar huwelijk was ze familie van Elisabeth.

Volgens de evangelist Marcus kreeg ze 5 zonen: Jezus, Jakobus, Jozef, Simon, en Judas en een onbekend aantal dochters.

Dit sobere beeld staat in schril contrast met de kitscherige, ketterse praktijken die de katholieke traditie ervan gemaakt heeft en dat mij van in mijn jeugd af zo erg heeft geïrriteerd. De katholieken proberen God en het Heilige meer in hun dienst stellen dan andersom, denk aan aflaten, bidden voor genezing, bidden tot de heiligen om een gunst te verkrijgen bescherming onderweg, hulp bij het vinden van verloren voorwerpen, hulp om te winnen bij de voetbal, Maria en heiligen als bemiddelaars om een voordeel te bekomen, denk b.v. aan “Maria bid voor ons”.

Niet de verwezenlijking van “Het Rijk Gods” staat bij hen op de eerste plaats maar wel zichzelf.

Wat betekent Maria dan wel voor mij ?

Maria opent mijn ogen voor 3 dingen:

1. Ten eerste: Een nieuw begin

Maria leefde in een tijd waarin Israël op een dood spoor was aanbeland, bezet door de Romeinse Wereldmacht.

Maria staat in de lijn van de vele vrouwen van Israël die er telkens bij waren als de toestand, de toekomst hopeloos scheen.

Als er in de Bijbel gesproken wordt over geboortes uit onvruchtbare vrouwen of een maagd dan heeft dat niets met biologie te maken. Wel met de Ene die omziet naar zijn volk, trouw blijft en hen zal bevrijden uit hun doodlopend straatje van leegte, dood, onderdrukking, macht, corruptie.....

God is bedacht op het heil van mensen, ook al is de situatie schijnbaar hopeloos en is er geen uitzicht op toekomst.

Daar, in dat kleine, door de Romeinen verdrukte Palestina, in dat boerengat Nazareth, draagt een eenvoudig, jong meisje een nieuw begin. Haar kind brengt een nieuwe toekomst. Hij zal het bevrijdend Woord van God tot richtsnoer nemen en niet buigen voor ‘man en macht’. Een nieuwe wereld breekt aan waarin alle mensenkinderen tot hun recht komen, een gerechtigheids- en vredesvisioen dat wij herkennen als onze bestemming.

Meer nog: die God wilde dat niet alleen toen, hij doet het ook nu via allen die, zoals Maria, geloven in de kracht van de Geest van God.

God roept en schreeuwt in mensen die het onrecht niet pikken, die doorgaan en doorgaan, alsmaar doorgaan met protesteren, te hoop lopen, betogen, gevangenis en foltering trotseren, brieven schrijven, handtekeningen verzamelen. Mensen die niet zeggen: het is vechten tegen de bierkaai, onbegonnen werk. De

geschiedenis leert dat het schijnbaar onbereikbare soms toch mogelijk wordt. De Sovjet-Unie viel uiteen. De Berlijnse muur is gevallen. De apartheid is afgeschaft. Dictators delven het onderspit: Stalin en Hitler, Marcos, Pinochet, Mobutu, Idi Amin... En op vandaag moeten wij, die geloven in Gods kracht, het opnemen tegen de duistere, hogere machten, die een groot deel van de wereldbevolking arm en onmondig houden, die uitbuiten, bewapenen en vervuilen. We moeten koppig en weerbarstig volhouden dat er niets onmogelijk is vanuit Gods Geestkracht, vanuit een geloof dat bergen verzet: de bergen van geld, macht, wapens en corruptie.

2. Ten tweede: In Maria zie ik wat een gelovige is,

- Maria heeft een hele geloofsweg, geloofsgroei moeten afleggen.
Net zoals ik begreep zij haar zoon niet steeds en moest zij van “moeder” de stap zetten naar “volgeling” van haar zoon.
In haar zien we wat geloven is:
- ja zeggen op de uitnodiging, die je bereikt
in een evangeliewoord,
in de vraag van een medemens,
in de nood van de wereld;
zoeken naar de bedoelingen van God over jou en jouw leven en er met gans je
wezen naar leven,
- het wagen met God; ondanks de vragen; je op weg begeven
- eerbiedig omgaan met het mysterie in je leven;
het Grotere op je weg niet ontwijken of wegpraten, maar het in je hart laten rijpen;
- blij en dankbaar zingen om al het mooie en goede om ons heen.
Hierbij denk ik bv. aan het feestelijke “Magnificat”.
- kiezen voor Jezus, trouw tot onder het kruis dat je ongetwijfeld tegenkomt.

3. Ten derde: Maria als moeder

Maria is ook moeder, moeder van Jezus maar ook van de kerk.
Wat zou de wereld zijn zonder moeders?
Houden zij het gezin en de grote wereld niet recht?
Moeders leven mee met hun kinderen, ook al begrijpen zij hen niet altijd.
Maar toch kunnen haar kinderen steeds bij haar terecht met hun vreugden en hun pijn.
Zo moet een gelovige ook ergens terecht kunnen met zijn zorgen, verdriet en vreugden.
Maria dan als “schutsengel”. Zie nu in de meimaand, maar ook gans het jaar door naar de duizenden kaarsen die bij haar beeld worden aangestoken.

Dus samengevat: loven-danken en navolgen
Laten we Maria loven en danken want zij maakte het nieuwe begin mogelijk.
Maar vooral door zelf ook te groeien in geloof en meer moederlijk in de wereld te gaan staan.

Voorbeden

Voorganger: Maria, moeder van Jezus, ook onze moeder.

Zij maakt ons gevoelig voor wat mensen groot maakt.

We brengen eerst 7 witte rozen voor de blijde dagen .

L. 1- We willen dankbaar stilstaan voor elke vrouw die het leven laat gedijen in haar schoot, zoals Maria en ook onze eigen moeder. Leer ons inspirerend opvoeden en kinderen kansen geven te groeien.

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

L.2 - We willen dankbaar stilstaan bij de gedachte dat Jezus u maakte tot moeder van ons allen.

Laat de toewijding en beminlijkheid van uw hart leven in de harten van alle vrouwen en mannen die zorg dragen voor anderen.

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

L3 - Wij willen dankbaar stilstaan voor de liefde en de vriendschap die we mogen ontvangen: van onze partner, onze kinderen, onze vrienden, maar ook spontaan van mensen die we zo maar ontmoeten.

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

L4 - Wij willen dankbaar stilstaan voor het werk dat u in alle eenvoud deed

Leer ook ons elkaar in alle bescheidenheid dienen, thuis, in ons beroep, in onze vriendenkring.

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

L5 - Wij willen dankbaar bidden voor al diegenen die ons dragen in moeilijke dagen, die ons kansen geven zodat we opnieuw geboren kunnen worden.

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

L6 - We willen dankbaar bidden dat we de kracht en de moed hebben om "ja" te zeggen, als anderen beroep op ons doen. Maak ons tot strijdbare mensen zoals een Jeanne d'Arc, de Pakistaanse Malala, Greta Thunberg, Anuna De Wever. Die iets kunnen betekenen voor de anderen: een luisterend oor, zalvende woorden, een helpende hand.

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

L7 - We willen danken voor de vreugde die we mogen ervaren bij het geven en delen met anderen. Want ieder mens kan de kiemen dragen van een nieuwe toekomst.

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

Voorganger. Maria in tranen, ook wij die moeders of vaders, voelen de scherpe doornen tot bloedens toe. We brengen 7 rode rozen aan waar droefheid ons overmant.

L8.- Zoals er voor u geen plaats was in de herberg, is er nu ook voor vreemdelingen die haven en goed moeten verlaten, te weinig gastvrijheid in ons land, in ons hart.

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

L9 - U hebt ook moeilijke momenten gekend bij de levenswandel van uw zoon.

Zo kennen wij ook onze eigen moeilijke momenten, door onbegrip of gebrek aan vertrouwen en ongeduld bij de levenswandel van onze kinderen, die andere wegen gaan dan wij dromen. Wij denken hierbij aan de Argentijnse dwaze moeders op de Plazo de Mayo, aan de moeders van mannen en vrouwen die naar IS trokken om er te strijden, en zovele anderen ...

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

L10 -Zoals uw hart bloedde bij het veel te vroege, brutale afscheid van uw zoon, voelen vele ouders de pijn bij het verlies van een ongeborn, verongelukt, ongeneeslijk ziek of een vermist kind.

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

L11 - Zoals u in Kana terecht gewezen werd door uw zoon, zijn we ook gevoelig voor meningsverschillen met iemand die we graag zien of een kwetsend woord dat we veel te onbedacht of te vlug uitspreken.

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

L12 -U leeft in elke mens die niet berust bij minachting of onmacht maar die, tenminste bij zichzelf, de hoop wakker houdt dat ook een neergeslagen mens ooit rechttop zal lopen.

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

L13 -U sloot uw ogen niet voor onrecht en onderdrukking.

Laat ons niet verlammen in angst en help ons te blijven geloven in de uitdrukking “vrees niet, met jou begin Ik iets nieuw”

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

L14 -Mogen hen die lijden onder ziekte, verdriet of eenzaamheid bij u thuis komen, en troostende woorden en liefdevolle aandacht van medemensen ervaren.

Mogen ook onze overledenen delen in uw vreugde.

Samen: Wij groeten u, Maria, de Heer is met u.

Tafelgebed: Twee, drie of meer

Voorganger Twee, drie of meer...

Omdat ons geloof zo zwak is en wij ons zo snel laten ontmoedigen, omdat we bange mensen zijn:

herinneren we ons mensen als Abraham, Mozes, Jesaja, Maria, en Jezus die door de diepste diepten zijn gegaan, maar er niet aan ten onder gingen.

Allen Omdat onze woorden zo schamel zijn en onze visies zo beperkt tot onze eigen kleine nabije wereld omdat wij visioenen en perspectieven nodig hebben die verder reiken, omdat wij vrienden nodig hebben en medemensen die ons dragen op de lange tocht naar vrede en recht voor allen. Gedenken we telkens opnieuw, hen die ons voorgingen op die tocht... Zij geven bemoediging en zuurstof aan onze hoop en onze liefde.

Voorganger Twee, drie of meer... **die** een ander met tederheid op hun schouders nemen, bereid zijn hun naam en adres te geven waar hoop te koop is... die zijn de Stem, de Naam van God in ons midden.

Allen Twee, drie of meer... die hebben ingezien dat macht en geld mensen niet tot vrede strekken. Die gaandeweg besluiten om solidair, kwetsbaar en sober te leven, die zijn de Stem, de Naam van God in ons midden.

Voorganger Twee, drie of meer... die het op zich hebben genomen om ontroerd te worden door elkanders verhaal, om aangesproken te worden en antwoord te geven: "Wat wil je dat ik zal doen"? die zijn de Stem, de Naam van God in ons midden.

Allen Twee, drie of meer... die hun hart gezet hebben op mededogen en hun handen gewend hebben gemaakt aan breken en delen
die zijn de Stem, de Naam van God om mee te leven en te vieren.

Delen van brood en Drinken van de wijn met heildronk op mensen en wensen

Voorganger In het samen delen van brood en wijn, in het doen wat hij gedaan heeft, is Jezus in ons midden.
Het brood dat wordt gebroken, verwijst uitdrukkelijk naar het leven van Jezus en naar zijn dood,
De wijn naar zijn levenskracht, zijn geesteskracht.
De avond voor zijn lijden nam Hij brood en wijn en zegde tot zijn leerlingen:
Dit ben ik voor jullie:

**Kracht en vreugde voor onderweg.
Kom samen om mij te gedenken.
Eet dit brood, deel je leven.
Drink deze wijn, deel in mijn geesteskracht.**

Laten we dit doen om zijn gave van zichzelf niet te vergeten en we in zijn kracht ook onszelf zouden delen.

Muzikaal tussenspel waaronder de broodmandje doorgeven.

Voorganger Nodigt uit om de wijn te delen.
Laten we dan nu het glas heffen en drinken, op mensen en wensen die ons ter harte gaan....

Voorganger nodigt uit om samen het Onze Vader te bidden

U die heet
'Ik zal er zijn voor u',
wij noemen U Vader,
Drager, Grond van leven.
Laat uw Naam heilig zijn in ons leven,
en leidraad voor al ons doen en laten.
Laat uw Rijk van liefde en broederschap
gestalte krijgen in ons samenleven.
Laat uw wil gebeuren:
vrede en geluk voor iedereen.
Geef ons elke dag ons dagelijks brood,
niet minder, maar ook niet meer,
en leer ons het te delen met elkaar.
Wees voor ons vergeving van zonde,
zoals wij op elkaars vergeving aangewezen zijn.
Laat ons niet ten onder gaan
in de lokroep van het elk voor zich.
Maak ons vrij van het kwaad.

Carlos Desoete

Vredewens

Voorganger Laat ons gewoon die vrijheid en die vrede elkaar toewensen

Slotgebed

Samen:

Wees gegroet, Maria,
vrouw van alle tijden,
moeder van alle moeders/vaders,
draagster van Jezus,
vruchtbare vrouw/man
in elke zin van het woord.
Gezegend is de vrucht van je schoot,
de Zoon die ons de weg toont,
ook vandaag.
Die ons, zoals jij,
'ja' doet zeggen
op de wereld anders,
op vrede en gerechtigheid.

Wees een steun voor allen die gebukt gaan
onder zorgen, pijn en verdriet,
jij, bemoedigster in moeilijke dagen.
Geef het hen in naam van de Levengevende,
in wie wij geloven,
op wie wij hopen.
Voor nu en altijd.
Amen.

Delen van symbool

Voorganger Wij geven als attentie een roos mee, symbool van de boodschap van liefde die Jezus meegaf. Deze boodschap wordt doorgegeven door Maria. Ze kreeg die rol toebedeeld onder het kruis. Daar krijgt de geliefde leerling haar toegewezen als zijn moeder, en zij krijgt hem toegewezen als haar zoon. Dat is de nieuwe gemeenschap, de ruimte voor hoop, voor nieuw leven, voor troost en verlossing. Maria, is en blijft de bemoedigster van onze blijde en droeve dagen.

Slotlied : Jij die bent

Mededelingen

Bronnen: Wij maakten dankbaar gebruik van:

- Paul de Witte, teksten vanuit het Leerhuis Jebron en de studiedag Het Veer juni 2018
- Thomaswebsite, KU Leuven
- Van aarde en hemel thuis, KAV/ Halewijn

Mieke, Marie-Alice, Eric

Zwarte madonna, Tolo

Maria, schutsengel